

శ్రీ రస్తు
శ్రీ వరదరాజ పరబ్రహ్మణేన్నమః
శ్రీ వరదరాజ శత్రుకము.

ఇది

శ్రీ భగవత్స్మక్తులయిన
పామర పండితుల కళ్యంతోపయుక్తి

కరించిపాడు బాలికాపాఠశాల

ప్రథమోపాధ్యాయుడగు

విగసిరి వెంకటపతిచే

రచియి పబడినది.

పబ్లిషరు

యినుకొండ వెంకట్రాజు.

నల్లమ్మిబుక్ డిపో, ఇన్నసునేలు, రాజమండ్రి.

రాజమండ్రి కందుల సూర్యారావు ప్రెస్సవారి

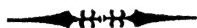
రాసుమోహన ముద్రాశాల యందు

ముద్రితము.

1936

శ్రీరస్తు.

శ్రీ వ ర ద రా జ శ త క ము.

శ్రీలకు మూలమైచె గు శీలరమామణిలోల వేణుగో
పాల యశోదభాల ఝయపాల మహాద్భుతలీలమేల నీ
జాలమదేల నేల మదిచాల కుతూహల నీలవర్నభూ
పాల యశోవిశాల సురపాలన శ్రీవరదా మహాప్రభో. 1

చదువరి వంశసంభవుడ సద్గుణయత్రిమునీశు గోతృడన్
ముదితయు వెంకమాంబ తనమూర్తియు రంగన పుతృడారయ
న్విదిత భవత్ప్రసాదమున వెల్గెడి వేంకట నామధేయుడ
స్మదముగ జెప్పువద్యముల మోదిత శ్రీవరదా మహాప్రభో. 2

దినమును నీద యామృతము దివ్యఫలంబని యెంచిభక్తియు
స్థనమువహించ నీదు శతకంబు రచించితి దేవనాథ నా
వినయము పూర్ణమై చెలగువిన్నవమెల్ల ముదంబుగా జెవి
న్వినిమరి నత్ఫలంబొసగు వేగమే శ్రీవరదా మహాప్రభో. 3

మించినవాడగాను నినుమేలని యెంచి నుతించి వచ్చితి
న్యాచిపురంబు నేలికలకాలము సాధులగాచి పీఠిగా
వింది చెలంగు నాధుడవు వేల్పులపాలిటి సామ్యునీవ భా
వింది ముదంబొనంగుమని వేడితి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 4

లోకచరాచరంబులకులోని వసించి కృపాసముదృడై
 శోకములెల్ల బాపి బలుసొంపు కుతూహల మొంది మేలుగా
 చేకొను నీపదాబ్జములనేవ ప్రభావముగాదె నిత్యము
 న్నాకపురీశగావు మెడబాయక శ్రీవరదా మహాప్రభో. 5

నవరసముల్పైలంగ రఘునాయకుడై భువినేలిదుష్టుల
 న్దవిలిరణుల నన్దునిమి తాపసవర్గము సంతసించు నీ
 సవరణజెప్ప నాదరమెచయ్యన గాచిముదంబొసంగినా
 భవములు బారదోలు మిక పండిత శ్రీవరదా మహాప్రభో. 6

మేలొనరించ నీవె నినుమించినవారు జగానగాననీ
 పాలునిధేయుడైన నను పాలనసేయు కృపాపయోధియీ
 వేశకృతాపరాధుడ వివేకులీనుడటంచు యెంచి న
 న్నేలుటమానవాదు మహినేర్పరి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 7

గోవకులాబ్ధి చంద్రవరగోవకుమారులగూడి గోవుల
 న్మేపిరించి నిన్బొగడ మెప్పువహించి దలంచినదయా
 జూపువిశేష మందుగల శోభనలాభమొసంగి వేగనా
 పావముదోలిగావు సులభంబుగ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 8

కుంతికుమార వర్గములు గోరి నుతింపగ్రహించినంతట
 సైంతనెయుండి నిర్జరులుజేయన వారలవృద్ధిజేయునీ
 వెంతవరోపకార ప్రభువేదమెరుంగు భవత్ప్రతాపము
 చ్చింతనజేతునయ్య దయజేయుము శ్రీవరదా మహాప్రభో.

వీలినమూర్తి నీవనుచుయెంచి వదాజ్ఞము నమ్మిగొల్పెద
 న్నేలునొసంగు తక్షణము మెప్పులకుప్పపు లోకమంతయు
 న్పాలనజేయురక్షక శుభంబులొసంగు చరిత్రమిత్రసీ
 కేల పరాకుగావనను కేశవ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 10

వీరుడనైన నలైనలు వెల్లజయించు ప్రతాపమొంది పొం
 గార్లు బలాఘ్నుడైన విశిఖంబులపాణియునైన నీదయా
 సారమొకింత లేక ఝయశాలియనందగు పేరు గల్గునే
 కారణకర్తవన్నిటికి గావుము శ్రీవరదా మహాప్రభో. 11

దశరథరాజు నిన్గొలిచి ధర్మకుమారులు నల్వరొందె గా
 వెసభవదీయ నద్భుతము వేల్పులుమెచ్చి నుతించునట్టి నీ
 కుశలదయా విశేషముల గొప్పయు జెప్పగనెంతవాడ నా
 దెనకరణించిగావు విజితేంద్రియ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 12

నీదుచరిత్ర మీభువియు నీరజబాంధవుడిందు తారక
 త్వేదములుండుదాక రఘునీర కులాంబుధి చంద్రప్రియుడం
 బొందగబుట్టి వెల్లితివి భూరమణుండవు నాదుకోరిక
 లైందిసుఖంప జేయుమికచేకొని శ్రీవరదా మహాప్రభో. 13

నేరములెన్నిజేసి జననిందల బొందెడి జన్మమెత్తితి
 న్సారములేని జన్మమిది సారసనేత్ర పవిత్రమిత్ర సీ
 భారమునాదుకష్టములు బారగదోలి ఫలంబొంసంగుమా
 వేరెవరయ్య రక్షకులు వెండియు శ్రీవరదా మహాప్రభో. 14

ఇచ్చినదాతనీవె మదిమెచ్చి హితంబుగనాడుశక్తియు
 న్మచ్చిక నర్పము నైలిసి మంచిదెయిప్పుడు దీసివేయుట
 'నచ్చిరితుండవీవు ఘనసాధనమూర్తివి గానయింపుగ
 న్వచ్చి కుతూహలంబొసగు వందిత శ్రీవరదా మహాప్రభో. 15

నమ్మితి నామనంబున జనార్దన నీదువదారవిందము
 ల్నమ్మిక చిత్తగించి సుగుణంబున నత్కృపజూచి మెప్పుగ్గో
 కొమ్మువిధేయుడైన ననుగొబ్బునగాచి ఫలంబుబొంద రా
 నిమ్మయశోవిశాల రమణీధర శ్రీవరదా మహాప్రభో. 16

గలవని యెంచి గాల్చితి జగంబుననాడు లిలాపమంతయు
 న్దైవిసికృపాసముద్రమున దేలనొనర్చి మదీయకోరిక
 ల్గలిగి సుఖంపజేయుటకు కర్తృవుజూడగ నత్యమీదర
 స్ఫలరిపుదానవ ప్రముఖభంజన శ్రీవరదా మహాప్రభో. 17

ఏనుభజింపనత్పదములిచ్చిన బుద్ధిక్రియన్మదంబుగ
 న్బూనిలిఖించితి నివిజయభూరమణుండవు చిత్తగించి నా
 మానముగాచి నత్ఫలముమానకనిచ్చి హితంబొనర్చుమా
 నూనశరాత్రి యాజనకసుందర శ్రీవరదా మహాప్రభో. 18

కలతలుబెట్టగావలదు కామితమెల్ల నొసంగునాధనే
 పలుమరు వేడుకొంటి పదపద్మయుగంబుల బ్రోవగావలె
 న్గులుకుమితారి బ్రావతికి కోరికలిచ్చినమాట్కి నీదయా
 తిలకవిశాలనేత్రములదీప్తిని శ్రీవరదా మహాప్రభో. 19

కృపగలజేవుడంచు నినురూఢిగనమ్మితి దిక్కునీవె నా
సఫలమొనంగు సద్గుణవిశాల ప్రభావచరిత్రమిత్ర మా
తపజపయోగదానములు ధర్మముజేయ నశక్తుడైతి నీ
శుభకరవీక్షణంబులచె జూడుము శ్రీవరదా మహాప్రభో. 20

శుభములొసంగునాధుడవు శోభనమూర్తి వటంచునత్కవు
ల్విపులతవృత్తిగీతములవేడ్క నినున్గొడియాడన్పుట్టె
సఫలములిచ్చిగాచితిని చయ్యనదీనశరణ్యగణ్యనే
చపలుడగానబ్రోవు సురసన్నత శ్రీవరదా మహాప్రభో. 21

కరిమొరనాలకించి మరిగాచితి వందురు తక్షణంబున
స్థరవరబక్తవత్సల సుదారగుణాకర నీపదాబ్జము
త్తిరముగ నమ్మిగొల్పెదను ధీవిధనావెనజూచినీదయా
కరమతి నేలికాపుము జగంబున శ్రీవరదా మహాప్రభో. 22

కలతలమాస్పి గావుమని గట్టిగ నేమొరబెట్టిజెప్పితి
నల్లతలవృద్ధి జేయుటకు కారణమేమొ యెరుంగలేను నా
కలతలు సీవెరిగినదెగాన తిరంబునశింపజేయుమా
కలతలనాశకారి దళకర్తవు శ్రీవరదా మహాప్రభో. 23

ధనమభివృద్ధి యీకవినిదప్పక మర్త్యులకెల్లజూడగా
ఘనమధికంబుగల్గు నిదిగానవె పాలనమూర్తి నీవె నా
మనవిని చిత్తగించి ననుమానము లేక ఫలంబులిచ్చి యీ
తనువునుగావు మయ్య వరదాతవు శ్రీవరదా మహాప్రభో. 24

పలుమర వేడుకొంటి భవబంధ విమోచన వద్దలొచననా
 తిలక చరిత్ర యీభువన దేవుడు నీవెమదీయపాపము
 జ్ఞానగభవత్పదాబ్జముల ధూళియొసంగి కృతార్థశేయుమా
 చెలగు కృపాపయోధి సురసేవిత శ్రీవరదా మహాప్రభో. 25

జేసితిపాపమీభువిని జేసితి పెద్దలనింద పొందు నే
 జేసితియన్య దారలను జేసితి దుష్టులచెల్చి జాడ నే
 జేసినదప్పల న్దలచితేయకు శిక్షరమాలినోదనే
 జేసెదనయ్య నీభజన శీలుడ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 26

దాతవటంచు నమ్మితి సుధాకర ధారణమిత్ర పంచన
 ద్భూతములెల్ల నీవెనినుబొందు చరాచర మద్భుతంబుగా
 నాతలితండ్రి బంధు జననాధుడు నీదువరాళు మానినీ
 చేతినిబట్టి బ్రోచిదయ శేయుము శ్రీవదా మహాప్రభో. 27

సాగరకన్య నాజనని చయ్యననీకడ కేగుదెంచి న
 న్వేగిరమేలిగావుమని విన్నప మొక్కటియిచ్చి జెప్పగా
 నీగతి చింతవాతబడి నీల్లకనాదెన జూచిబ్రోవుమా
 భోగమొసంగి సత్కరుణ భూషణ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 28

దశమగు వేషముల్ వినిదాలిచి భక్తులపాలికష్టము
 ల్వాసజెడి బారదొలితివి వేల్పులు సంతసమొండగాను నా
 దెసదయ జూచి యీకలతదీర్చుము పాపవినాశకేశవా
 తుశలమొసంగు రక్షకుడ గోరితి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 29

వరమదయా స్వరూపుడని పల్కరు నేమొరబెట్టుకొంటి నీ
తరుణము నన్ను గాచుటకు ధర్మవ్రభుక్షువు భక్తవత్సలా
వరనగుణాను కూలమగుసత్ఫల మిచ్చిబిరానవచ్చి నా
వెరపుకృశింప జేయుమిక వేడితి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 30

పాపనమూహ సంహణ భక్తవరాయణ గోగణంబులు
న్గోపకుమార వర్గములగూడి శుభంబుగనేలి నీదయ
జ్ఞాపించెలంగు నద్భుతము చోద్యముగాదె మదీయచింతన
ల్పాపియొనంగు సత్ఫలముబాగుగ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 31

ఎంచకరాని ప్రేమమున నేనెన నీదు పదారవిందము
ల్గించినదేది లేదనుచు మేలుగ గోరినుతించు వాడని
మంచిప్రియా పసాదమనుమానము లేక నొసంగుచుయ్యనా
సంచితఖర్మము ల్దొలగచయ్యన శ్రీవరదా మహాప్రభో. 32

వరమదయాచిధీయనుచు భావమునందిడి నేచుతించె దీ
స్మరువక నీక్రియంబులుక మన్ననజేసి హిశంబాసంగుమీ
తరుణము సారసాక్షుడవు ధర్మమెరుంగువ్రభావదేవని
న్త్రిముగ నమ్మినాడ మరిదిక్కని శ్రీవరదా మహాప్రభో. 33

నమ్మినవాతిలో నెవరునాశముబొందిరి భూమియందునా
నమ్మికలేమిజేసెదవో నాధ పరాత్పరపాహిపాహినే
నమ్మియొనంగు విన్నపమున నలసారమెరింగిఁజ్రోవుమా
నమ్మితిసీపదదవ్యయము నాపతి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 34

నాదుకలేబరంబునకు నాధుడనై నివసించియుండి స
 ద్బోధనజేయు నావిధముబూని చరించితిగాదెనిత్యము
 స్నేహమదేలనాయెడల బిలిచియొసంగుము సత్ఫలంబిలన్
 భోధలతాశజాలనిక పండిత శ్రీవరదా మహాప్రభో. 35

ఇలసరివారు నన్నులక నెంచ కొనర్చుటనీతిగాదు నీ
 వలనవిధింపనీ భువినివచ్చిచరించెడి వాడగాన నా
 ఫలము యుంబులొందుటకు పాలననేయుము బాలలీలగో
 కులతిలకాన్వయాభరణ కూరిమి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 36

వలుమరు వేడిచిచ్చినది పావనమూర్తివి నీవెగాదె నే
 తులువనటంచుయొచినది తూలగ జేసితివోక్తపాక రా
 తిలకులున్లునర్చుదురె ధీనిధిచుంగవమేలుగాదునా
 కలతలు దీర్చనీ వెగతిగన్గొను శ్రీవరదా మహాప్రభో. 37

చిక్కులచెతగుండితిని జేసెప్రకాశ రమేశ కానలో
 రెక్కలులేనిపక్షిగతి రేయిపగల్గలకాలమెల్ల నీ
 పక్కబలంబుచేత ననుబట్టిహితంబుగ నేలవయ్య నే
 పెక్కువిధంబు వేడితిని పేర్చిని శ్రీవరదా మహాప్రభో. 38

వేదసదీర్చుదాతయని వేమరునిన్నొనియాడివేడితి
 న్నోదమొసంగయెంచిన ప్రమోదముగాదు త్రిలోకసుందరా
 భేదమొనర్చరాదు ధరబిడ్డలనేరము లెంచన్యాయమా
 నీదుపదంబు లాశ్రితుడనేలుము శ్రీవరదా మహాప్రభో. 39

విష్వరిసత్కటాక్షములచే నొకపూరుషజన్మమొందితి
 న్నెవ్వరినిత్యపోషణము నేనిటువర్ధిలకారణంబిల
 న్నెవ్వరిదిక్కు నీవెగద వింతగజూచుట మేరగాదు యిం
 కెవ్వరుదెల్పుమయ్య మదికింపగు శ్రీవరదా మహాప్రభో. 40

పెన్నిధిగన్న పేదక్రియ పేర్చినుతించెద నీదునామము
 ల్కన్నడ నేయరామకడక్తుల జూచిప్రియంబు చేతనా
 విన్నప మాటకించి మదివైభవ మొప్పుగ సత్కరించి బే
 ర్కొన్న ఫలంబొసంగు మరిగోరితి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 41

కోరికలిచ్చుదాత యనిగోరి బజించితి రేబగళ్లునా
 నేరములెంచగా వలదునీదయచేత మదీయనీస్పితం
 భారసియిచ్చ నేలు పరిపాలనమూర్తివి నీవుగాననా
 ఘోరభవబుదీర్చి మరిగొబ్బున శ్రీవరదా మహాప్రభో. 42

పగచెదభీతుడై మదిని వాసవవందిత కూర్చిచేత నా
 పగతురిల్లె జోనణచిభవ్యతరంబ భయంబొసగుమా
 నిగమచరాచరంబులకు నిర్జరకోట్లకు మూలకారణ
 తీగుదువునన్నబ్రోచుటకు తధ్యము శ్రీవరదా మహాప్రభో. 43

సందియ మేలచాలబడు సంకటమెల్ల నెగుంగునాథుడై
 వందితుడై చెలంగి భవవార్ధము నింగివరాతలంబునన్
 నిందితుడై న నామనవినిమ్మతి నీ చెవిబెట్టిగోరిక
 జైత్రందవరంబులిచ్చి దయజేయుము శ్రీవరదా మహాప్రభో. 44

దీనజననాను కూలుడవు దివ్యసరోజదళాయ తాక్షనా
మానముబోయి ప్రాణమిక మానకబొంది నియుండబాడియో
గానవిలోల ప్రాణమునకంటెను మానముగొప్పదయ్యె న
న్మానమునిల్వనేలు మికమాధవ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 45

చేతికినిచ్చి దానిలెవిజేసితిమయ్య యిదేటి చోద్యమో
పూతదొలంగు మాట్కిదయ భూషణ కారణమేమొగాని ప్ర
ఖ్యాతివహింప నీవఖిలయాపద బాపి హితంబొనర్చుమా
నాతలితండ్రీ నీవెయని నమ్మితి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 46

నకలము నీవెరుంగుదువు సాధ్యముగాదు నెరుంగ నేరికి
సృకమునగోచరంబు మదిరంజిలుశక్తి మపారమీధర
స్సఖిములు దుఃఖముల్నొసగుసూత్రము నీదెమహానుభావమా
నకననుజ్రోవ నవెగతినాయక శ్రీవరదా మహాప్రభో. 47

నీదయ నాయెడన్గలిగినిత్యము గోర్కెలొసంగుమంటి నీ
మోదమునాదు భాగ్యములు మూలమెరింగిన తండ్రీనీవె నా
మీద ప్రియంబుగల్గినను మేలుగ నేలికృతార్థజేయ నీ
పాదములాశ్రయించితి కృపామతి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 48

సాధులరక్షణార్థమను సంపదసీయెడ నిండియుండ నీ
పాదసరోజయుగ్మముల పారభవంబులు బారదోలు న
నోదరభావము లైలగజూచితిరంబుగ నీవ్రసాద న
బద్ధోధనసత్ఫలంబొనగు పుణ్యము శ్రీవరదా మహాప్రభో. 49

మతిగలవాడగాను బతిమాలితినిత్యము నీదయామృతం
బతిమహిమంబుగల్గినది బంధచయంబు దొలంగజేయునే
సతతమువేడుకొంటి దయసాగర పాపహరముదంబున
స్పృతితునిజేసిగావు నిజబంధుత్ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 50

నీటినిదేలుబుగ్గవలె నీలైడికాయము పెంచుచుంటి నా
నాటికినీదలంపుమది నాటకప్రాకృతమందు మూర్ఖియిం
కేటికినాశమాతనువు కీలెరిగించిముదంబొసంగు నా
మేటివి నీవెగాదె భువిమేలగు శ్రీవరదా మహాప్రభో. 51

కాయమువృద్ధమాయె బలుకాకితెరంగున బాఠిమూర్ఖుడై
మాయప్రపంచభోగముల మానకగోరివసించియుంటి నీ
సోయగమైచెలంగు ముఖసుందరమెంచి నుతించనైతి నీ
స్వామికబ్రోవనీవెగతి పావన శ్రీవరదా మహాప్రభో. 52

ఇలసుఖభోగమొంద జగమింపగుగోధన ధాన్యసంపద
లైలుగు విశాలగేహములు జేరిన భూషణ మంబరంబులు
స్థలుగనొసంగు వారెవరు కారణభూతుడు నీవెదేవయిం
పలరుచునన్న బ్రోవతగు బాంధవ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 53

ఖచరులు భూచరులైన కాయులు నాకసవాసులందరు
స్వసధవదీయ సత్కరుణవెల్లు సుధంబది గ్రోలిసంపద
ల్పనగలవారలై యునికివట్టున బోగము బొందిరయ్య నా
దెసదయజూచిగావు మిక దేవుడు శ్రీవరదా మహాప్రభో. 54

జలధరదేహము నివిజయశంఖము చక్రములున్ధరించి యిం
వలరవిధేయుల నిర్మగులపాలనజేయు కరంబులంద ము
ల్గులుకుచువచ్చు లక్ష్మీకుచకుంకుమ పూతవీలాసనంవద
త్పైలగముదంబు నేలుననుజేకొని శ్రీవరదా మహాప్రభో. 55

మలయజగంధి నీరమణిమర్మ మెరుంగు నటంచు నీవు దా
బిలిచి విశాలవక్షమున బెట్టిప్రియంబుగ ముద్దులాడుచు
నైలగు భవత్ప్రతాపముల జెప్పనశక్తుడ నేలునీకృప
న్తలకమహానుభావ కడుదీనుడ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 56

నల్లనిదేహకాంతి నయనంబులచందము లిందొనర్చు నీ
తెల్లనిబొట్టువర్ణముల దీప్తికిరీటదుకూలనుద్భుతం
బుల్లమునంతసంబాదపు భూరమణా సనుగావలేక యీ
పల్లమునందు ద్రోయనిదిభావ్యమె శ్రీవరదా మహాప్రభో. 57

సారననేత్ర మిత్రభవసాగరిమందున మగ్నుడైన నే
జేరభవత్ప్రసాదమను సేవయొసంగి శుభంబులొంద నీ
దారియుజాపిగావునను దండముదండము దేవదేవ ని
న్నోరినుతింతునెల్లపుడు కూరిమి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 58

రమణిమనోభిరామ జయరామ సనాతననామ రావణా
ధమకులభీమ హేమతనుదామ జితేంద్రియకామవామనా
విమలదయాబ్ధిసోమ రణవీరచయంబులనేమ నీదయా
రమణతనీప్సితంబొసగు రాజపు శ్రీవరదా మహాప్రభో. 59

శ్రీ వ ర ద రా జ శ త క ము

ఘనమగు నీప్రభావములు గన్గొననాతరమా రమాప్రియా
మనవినిచ్చిత్తగించి నవమానసమూహము సంహరించి నీ
యనుపమశక్తిజూపి విజయంబులొసంగుము వేదవేద్య నే
వినయముతోడ వేడితిని వేమరు శ్రీవరదా మహాప్రభో. 60

నమ్మితి నెల్ల కాలముల నాప్రియతల్లియు తండ్రివర్గము
ల్లమృతమైన నేస్తకుల జాలమునీవె యటంచువేడి నే
నిమ్ముగనిచ్చు విన్నవమునెల్ల ముదంబుగజూచి సత్ఫలం
బిమ్ము సాదానుతింతు భవభేదన శ్రీవరదా మహాప్రభో. 61

ఇచ్చినదాత నీవనుచు యెంచి కుతూహలమొంది గొల్తు నీ
సచ్చరితంబులన్బొగడ జాలినవాడనుగాను క్రోధమ
నొచ్చనుగెల్చి నీదుపదరాజ్యము బొందుమదీయ భాగ్యము
న్మొచ్చటలొండగావు జగమోహన శ్రీవరదా మహాప్రభో. 62

మరువక నెల్లకాలముల మంచి భవత్సముఖంబు నందునే
తిరముగ నిల్చిగొల్చితిని తీవ్రమునాభవజాల మన్నియు
న్సురుచిర భారదోలి వరసూరిజనంబుల నేలుభాతి స
ద్వరమలొసంగుమయ్య సురవందిత శ్రీవరదా మహాప్రభో. 63

తిరువము బొందలేక తనదేలిపదంబడి దెల్పవచ్చిన
న్గురిగలయాకుచేలునికి గొబ్బున సంపదలిచ్చినట్టి నీ
వరమదయా ప్రభావములు పద్మభవుండు నెరుంగజాల డి
త్తరిననుగావు మాలివిధధర్మ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 64

బీదల రక్షణనుగుణ పెంపువహించు కృపాసముద్ర నా
 వేదన నీమనంబెరుగు విశ్వప్రభుండవు సారసాక్షి యీ
 బాధలబొందలేక నిను ఎల్లరుగోరి నుతించివచ్చితి
 న్నోదేపరాకుమానినను గావుము శ్రీవరదా మహాప్రభో. 65

నను దిగులొండజేసితివి నాధుడు నీవని నమ్మియుండగా
 ఘనమిదెసర్పమున్నెరుగు కారణమూర్తివి నీదయామృతం
 బున శుభ మొందగావలయు భూమిచరాచరజంతుజాలము
 ల్లనుక ప్రియంబొసంగి మరిగావుము శ్రీవరదా మహాప్రభో. 66

చింతనవల్ల నీవలచేతనవర్గము వృద్ధిబొందగా
 సంతటనిండియుండి తరుణంబున గోరుఫలంబులన్నియు
 న్వింతగనిచ్చి నేలుదువువేదమునందు వసించునాథ యీ
 పంతుమునేలబ్రోవ ననుపండిత శ్రీవరదా మహాప్రభో. 67

పండిత నీదయామృతము పానమొసంగి చెలంగజేయుమా
 ఖండలసన్నతాంగ సరకాసురభంగహంక వాహనా
 మండలమందు నీసుగుణమార్గప్రభావము లేమిచెప్పదు
 న్నోండిగనయ్యగావునను గోరితి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 68

గోరి నుతించితిన్నిగులకూరిమి నాయెడ జూపి పీర్చియిం
 పారనొసంగి సత్ఫలముపాలనజేయునునాథనాథ నీ
 బావములన్నిభూరమణ భక్తపరాయణ దీనరక్షణ
 నేరములెంచగా వలదు నిర్మల శ్రీవరదా మహాప్రభో. 69

నిర్మలమైన సచ్చరిత నిర్జరదాత ప్రభోదదాత నీ
ధర్మస్వరూప సాహసముదారగుణాకర మేమిజెప్పుదున్
మర్మమెరుంగుధీనిధి సమానులు లేనిమహేశయాశ స
త్త్వము నన్నుబ్రోవతగుకాంతుడ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 70

కాంతుడ నీవెరుంగుదువు కాలస్వభావము తెల్లగాన నీ
శాంతస్వరూపములైలగ చయ్యనజూచి ముదంబొసంగు వే
దాంతవిశాలసద్గుణ విధానప్రధానచరిత్రగోత్ర రా
ధాంతమదేల నేలనెరదాతవు శ్రీవరదా మహాప్రభో. 71

దాతయిదేటిటింత విను ధర్మస్వభావుడనంగ నమ్మి నా
మాతపితానుజాతతులు మార్గమునీవె యటంచునుంటి నీ
భూత దయారసంబు నను బొందగయుండుట నీతిగాదు నా
భూతము నీవెనేలుము ప్రభుండగు శ్రీవరదా మహాప్రభో. 72

ప్రభుడవు యెల్లజీవులకు ప్రాభవమొప్ప విహంగమెక్కి యీ
త్రిభువనముల్పురించిగల రీతులెరింగి నమస్తజీవులన్
శుభములు బొందజేయుదువు శోభనమూర్తివనాధనాధ స
ద్విభవము లిచ్చినేలుకొనువేగమె శ్రీవరదా మహాప్రభో. 73

వేగమొసంగు సత్ఫలమువిన్నపము వ్విని సంతసంబునన్
సాగినమస్కరింతును విశాలయశంబులుబొంద నీవు నా
గొగణగోపజాతములు గొల్వనగంబుధరించి గావవే
నీగుణమెన్న నాతరమె నిత్యము శ్రీవరదా మహాప్రభో. 74

నిత్యము నీపదాంబుజము నేనెరనమ్మిచరించువాడ నీ
పుత్యపుహారములైలగ మోదముతో చనదొచి నీదుసాం
గత్యప్రతిప్రయోజనము గన్నడసత్ఫలమిచ్చి నేలుమా
సత్యము వేడు భక్తకలనన్నత శ్రీవరదా మహాప్రభో. 75

సన్నత నీదుసత్కరుణ సంపదలిమ్మునటంచు యిచ్చు నా
విన్నప మాలకించి కడువేడుకగా నను జూచిగావుమా
పన్నగభూషణా ప్రియడ బంధవిమోచనసుందరాన నా
తిన్నగనేలుమా గొలుతుధీరుడ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 76

ధీరుడు నీవుగాన భువిదేవి నుతించి సతిక్రమించు భూ
భారము దీర్పవేడిన శుభంబానగూర్పదలంచి మించిన
ద్భారతమా చరిత్రమున పాలనజేసితివయ్య నేర్పునన్
వారిజనాభ గావు నను వందిత శ్రీవరదా మహాప్రభో. 77

వందిత నీదుపాదముల వాసపుడర్చనజేసి యింపుగా
బొందె సురేంద్రపట్టమును బూని విశాలబవత్ప్రభావము
ల్పంది యెరుంగనావశమె సంబ్రమలీల దయార్పతంబును
నొంది జెలంగ నీవెగతి భూవర శ్రీవరదా మహాప్రభో. 78

భూవర యేమిజెప్పదును బొందుగ నొక్కలలామచిల్లక
న్నావన రామనామమును భక్తిగబెట్టి ముడంబు బిల్చినన్
దేవరవారు సంతసిలి దివ్యపదంబానగూర్చినట్లు నీ
భావముజేత గావు నను బాలుడ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 79

బాలునిపెంచతల్లి బహుభంగుల నారసి సత్ప్రియంబునన్
 పాలనజేయు నాకరణి భారము నీదెగదా ఫలప్రదా
 కాలముమంచిదయ్య నను గావపరాశ్వర గోరిదెత్పెదన్
 జాలము నేయుటల్లగుదు సంబ్రమశ్రీవరదామహాప్రభో. 80
 సంబ్రమ మొప్పు నీచరితసారము చాల వినంగ నిత్యమున్
 సంబ్రమమబ్బు నీసుగుణసంపదలెంచి నుతించు వారికిన్
 సంబ్రమమెచ్చు భోజకులచంద్ర మహాద్భుతమైన నీదయా
 సంబ్రమమిచ్చిగావుననుచయ్యనశ్రీవరదామహాప్రభో. 81
 చయ్యన వచ్చినేలుటకు జాలినమూర్తి వటంచు రుక్మణీ
 నెయ్యమునొక్కి బ్రంహకులనేర్పరి నీకడబంపె ప్రీతిగా
 వియ్యములంది గాచితివి వేల్పులు మెచ్చునునాదునీస్థితం
 బియ్యనదానుతింతునిరుపేదను శ్రీవరదామహాప్రభో. 82
 పేదనను గ్రహించుటకు పెన్నిధి నీవె ధరాతలంబునన్
 మోదితులైన రాధివులమోఘముగా భువనంబు లేలుట
 ల్నిధు ప్రసాదవై భవము నిత్యము నాయెడ ప్రీతిజూపి నీ
 వాదముమానిగావు మికవాసవశ్రీవరదామహాప్రభో. 83
 వాసవవందితా గొలుచు వారలగాచు యశోవిశాలినీ
 భాసురమైన సాహస మపారముజెప్పగ నాదిశేషుడే
 వీసముజేయ నేనుపృథివీపతి నీదయగల్గి జెప్పితిన్
 దాసుడనయ్య గావుననుదాతవుశ్రీవరదామహాప్రభో. 84
 దాతవు గోరువారలకు దండిగ నీస్థితమిచ్చిగాచు సం
 జాతములోన నీకెవరు జాలరు పాలనమూర్తి జూడగా

పాతరలాడు నీకరుణ పాత్రునిజేయుము నన్ను నీవు నీ
 దాతగుణంబుల న్వరుస దప్పక శ్రీవరదామహాప్రభో. 85
 తప్పకనేల గావలయు దాసులతప్పక దండమైనచో
 నొప్పుగు నీలవర్న పదినూరుల దండము బెట్టినట్టి నా
 తప్ప క్షమించి మంచినముదాయఫలంబు లొసంగుమయ్యనీ
 విప్పుడె జాలమేలనిక వేడితి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 86
 వేడినవారికెల్ల మదివంతహితం బు లొసంగి నేల నీ
 కీడుమ రెవ్వరీభువిని కేళివిలాసభ వా ద్భుతంబులన్
 జూషప్రధానమై చెలగు చూపరులువ్వెళులూరుగాదె నీ
 వాడనుగావు మోదమునవ ర్తిలు శ్రీవరదామహాప్రభో. 87
 వర్తిలుకుక్షియందు విభవంబగు భూవలయంబులెల్ల నీ
 మూర్తిస్వరూపముజ్జనని ముద్దులగుమ్మ యెగుంగుప్రేమ సం
 కీర్తినమోదితా విమలకీర్తి విశాలదయాలవాల నా
 ప్రార్థన మాలకించు పరిపాలన శ్రీవరదా మహాప్రభో. 88
 పాలనశక్తిగల్గి వరబంగరు మేడలనుండి మేలుగా
 చేలముగట్టి గప్పికయిజేసిన భూనగరంబు లుండినన్
 చాలభవత్ప్రసాదమను సారమొకింతయు లేక రాజు గా
 జాలడు యిమ్ము సత్కరుణసాగరశ్రీవరదామహాప్రభో. 89
 సాగరమెల్ల జూడగను చక్కని గట్టుది లేక నిల్చుట
 తేమములెల్ల యింద్రునికి మీరిచరించక నుండుటెల్ల నా
 మోఘభవత్ప్రతాప గుణమూలముగాదె సుధాకరా ననా
 వేగమె నన్నుబ్రోవు రఘువీరుడ శ్రీవరదామహాప్రభో. 90

రఘువర వంశవర్ధనుడ రాజుల రాజవిరాళమొందు నీ
 నుగుణవిలాస సంపదలు సుందరమైన ముఖారవిందము
 ల్నిగమ మెరుంగు సకలతనేర్పుగ దీర్పుము తాళజాలనే
 వగమటెరుంగవేమ పవాడనె శ్రీవరదామహాప్రభో. 91
 వగగలవానితమ్ముని కపాముగా చనువిచ్చి రాజ్యమున్
 జగములెరుంగ నిచ్చితివి శంకర మిత్రయిదేజి చిత్రమో
 తగుదువు సర్వముల్నొసగి తప్పక నాకలిదీర్చి నేలుమా
 సగధర సుందరా విబుధనాయక శ్రీవరదామహాప్రభో. 92
 నాయకమై ధరాతలమునం గల వారిఫలంబు లిచ్చు సం
 ధాయక నాదుసత్త్రియ విధానమెరింగి వరాకుమానినన్
 బాయకనుండి సత్కుణుల పాలనజేయుము రాఘవేంద్ర నీ
 మాయమెరుంగనాతరమెమానితశ్రీవరదామహాప్రభో. 93
 మానితసద్గుణాకర రిమామణి ధారణ కారణాప్రియం
 బూని యొష్ణగుమా వరము పుణ్యచరిత్ర విచిత్రభూషణా
 దానవమర్ధనా భువన తండ్రివి నామొర నాలకింపుమా
 దీన శరణ్యమేలొదవు దేవుడ శ్రీవరదామహాప్రభో. 94
 దేవుడ నీపదాంబుజము దీప్తితిరంబు భవాబ్ధిదాటగా
 నావగు నీకరంబులు ఘనంబగు నక్షయపాత్రమయ్య నీ
 భావము సర్వసంపదలపార మొసంగెడి కామధేనువౌ
 గావు సమస్తప్రాణముల కర్తవు శ్రీవరదామహాప్రభో. 95
 కర్తవు జీవులందరికి కామితమిచ్చి చెలంగు తండ్రి నీ
 వర్తనమెల్ల నద్భుతము వర్తనజేయతరంబుగాదు సం

పూర్తిహితంబుచే గలుగు జోగమొసంగుము నన్ను నేలినీ
 సర్తనమేల మానుమిక నమ్మితి శ్రీవరదా మహాప్రభో. 96
 నమ్మికిరాతకాంత విపినంబుచరించి ఫలంబులెల్ల దా
 నిమ్ముగదెచ్చి ప్రేమముగ నీకొసంగగ మహాముదంబుగా
 సమ్మతిచేతపుచ్చుకొని సత్కృపజూపి చెలంగినావు నా
 నమ్మికజూచి గావు జగనాధుడ శ్రీవరదా మహాప్రభో. 97
 నాధ వరాకుమానుము సనాతనగోత్ర పవిత్ర మిత్ర
 భోధనచేత తారకము బొంద వివేకములిచ్చి నామనో
 గాధనుగూర్చి సంతసముగల్గి సుఖంపగజేసి వేగ నా
 భాధనుమాన్పిగావుముశుభంబుగ శ్రీవరదామహాప్రభో. 98
 శుభమగు నీదు పద్యముల జూచి పఠించినవిన్నవారలున్
 విధవ మహాకటాక్షమున విశ్వయశంబులబొందియింపుగా
 నభమకు స్వర్గభోగము ఘనంబుగ జెందిచరింతుడేవకి నా
 కథయ మొసంగు మోదమున కారణ శ్రీవరదామహాప్రభో.
 కారణ నీదయామృతము గల్గి రచించితినాదరింపుమా
 గారవ చిల్కబల్కులను గన్గొని ప్రీతిగ నాలకించు శృం
 గారము రీతిసాధుగుణగణ్య భవచ్ఛరణంబు నమ్మితిన్
 కూరిమినేలు మేలుగనగోచర శ్రీవరదా మహాప్రభో. 100

వరద రాజశతకము

సంపూర్ణము.

శ్రీకృష్ణలీలాతరంగిణి

నా రాయణ తీర్థ ప్రణీతము.

(తాత్పర్యసహితము.)

సోదరా!

రసమయాత్మకములు కాన్యములు. రసములు తొమ్మిది. వాని కి శృంగారరసము నాయకమణి. దాని మూర్తిత్వమే కృష్ణదూపము. ఆప్రభుని లీలలు వర్ణించిన కవులు చాల తక్కువ. ఈగ్రంథమునందు గ్రంథకర్త భక్తులకు శ్రీకృష్ణజననము, బాల్యచేష్టలు, శైశవక్రీడలు, కాళియమర్దనము, గోపికా వస్త్రాపహరణము, గోవర్ధనోద్ధరణము, గోపికలకు తత్వోపదేశంబు చేయుట, రాసక్రీడలు, రాధాకృష్ణ సంవాదము, గోపికాగీతలు, కంసవధ, భ్రమరగీతలు, రుక్మిణీ కల్యాణము, కృష్ణుడు జాంబవతి మొదలగు నష్టభార్యలను పెండ్లాడుట కన్నులకు గట్టెట్లు వర్ణించినాడు. నీ వెన్నిపాపంబులు చేసినను తరింపయత్నించు నుపాయము వెదుక ననుమాట కల్గ. కృష్ణనామస్మరణము ముక్తిదాయకమని నీన్నేహితులగు సచ్చిచ్ఛేషులలించితేవని కృష్ణలీలాతరంగిణి చూపుము.

వెల రు 0-

గీతగోవిందము

(ఆంధ్రపద్య తాత్పర్యసహితము.)

రసికాగ్రేనగా!

గీతగోవింద మను నీగింధాజమును రచించిన మహాకవి కృష్ణ దాసజయదేవుడు. ఇందలి గీతల కెనిమిదేసికాదము లుండుటచే అష్టపదు లన్నారు. త్యాగరాజు, క్షేత్రయ్య, జయదేవుడు తెనుఁగునాడలోఁ బుట్టి తెనుఁగుప్రాపకము లేక ద్రావిడదేశమున జీవనంబుల నిలుపుకొని తమ యసాధారణ భక్తిపారవశ్యమున లోకమున దిగంతకీర్తినందినారు. జయదేవుడు శృంగారమున వేదాంతమును మేళవించి సారి కేళపాకమున నీయస్పదమల సృష్టకృష్ణములఁ బడి సారస్వతలోకమున కర్పించినాడు. శ్లోకములు రసగుళికలు. పద్యము లాధునికములయ్యు రసవంతములుగ నున్నవి. ఈగీతిములను వేణుమూలమున నా భాలగోపాలుఁడే పాడిన రాధనలపు మఱేరీతి నుండునో! జయదేవుని గీతిములు రదేశంబుననే ప్రచారములో నున్నవి గాని యాధిదేశమునఁ బ్రచారమున లేవన్న సవవాదను తీర్పుము. మద్భుత కొక్కపద్యము.

శ్లో. కింసారి రపి కింసారి నాసనాబద్ధశృంఖలాం ।

రాధా మాదాయ హృదయే తత్యాజ వ్రజసుందరిం ॥

గీ. వరుఁడు సంసారవాసనా • బద్ధశృంఖ

లాకృతిసి రాధ నంది ము • గ్రాళి నదళి

మునపొంత నందందుతా • నరసి మదన

కారీ మాధవుఁ డిట్లు • సారెవనుచు.

